

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4193/2025-U161

Uw referentie

Datum

17 oktober 2025

Onderwerp

De Uitvoeringsregeling WNT (2026)

Geachte heer Rijkaart,

Op 22 september 2025 is de *ontwerpregeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Wet normering topinkomens* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. De adviestermijn van ATR verloopt op 20 oktober 2025.

Context en inhoud van het voorstel

De Wet normering topinkomens (WNT) heeft een drieledig doel.¹ In de eerste plaats is het doel van de wet te voorzien in een democratisch gelegitimeerd instrument op basis waarvan normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd ten aanzien van de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Het tweede doel van de wet is af te bakenen welke instellingen en organisaties tot de publieke respectievelijk semipublieke sector worden gerekend en te bepalen wat dat betekent voor het bezoldigingsbeleid voor topfunctionarissen dat de bedoelde sectoren dienen te voeren. Het laatste oogmerk van de wet is te verhinderen dat de instellingen in de publieke en semipublieke sectoren reeds in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Dit wordt bereikt doordat de wet beperkingen oplegt aan de bevoegdheid van de instellingen in de publieke en semipublieke sector en de topfunctionaris als werknemer bezoldigingen overeen te komen die uitgaan boven het voor die instelling geldende normbedrag. De voorliggende uitvoeringsregeling WNT wordt volgens de toelichting jaarlijks geactualiseerd mede op basis van ervaringen bij de uitvoering. De ontwerpregeling²

¹. Kamerstukken II 2010/11, 32 600 nr. 3, paragraaf 3 Doelstelling.

² De volledige titel van de ontwerpregeling is: "Regeling houdende wijziging van de Uitvoeringsregeling WNT in verband met de vaststelling van het werkgeversdeel van de pensioenpremie als onderdeel van de bezoldiging na de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioen, wijziging van de voorschriften over de online publicatie van de WNT-verantwoording voor rechtspersonen en instellingen die onder het bereik van de eenheid toezicht WNT van

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

bevat één actualisatie. Dit betreft de wijze van berekening van de werkgeverspremie voor pensioen in verband met de nieuwe Wet toekomst pensioenen ingeval er sprake is van progressieve premie.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Naast de aanpassing van de WNT aan de toekomstige Wet toekomst pensioenen bevat de Uitvoeringsregeling twee publicatieverplichtingen. Deze publicatieverplichtingen volgen niet uit de oorspronkelijke doelstelling van de WNT (zie hierboven). De toelichting bij de Uitvoeringsregeling WNT lijkt de doelstelling van de wet te verbreden door ook het openbaar maken van de bezoldigingen van topfunctionarissen als beoogd doel te noemen. Dit doel is niet genoemd in de drieledige doelstelling van de WNT. Het college constateert dat de noodzaak voor deze verruiming van de doelstelling inhoudelijk niet is onderbouwd. Vanuit regeldrukperspectief is dit van belang, omdat daarmee ook de noodzaak van de verplichtingen tot openbaarmaking van de bezoldigingen en de uit die verplichtingen voortvloeiende regeldruk niet is onderbouwd. Het belang hiervan wordt vergroot door de bevinding dat de WNT in de huidige praktijk beperkt doeltreffend lijkt te zijn als het gaat om transparantie van de bezoldigings- en ontslagvergoedingsgegevens. De toelichting bij het voorliggende voorstel laat onvermeld dat de conclusie van deze evaluatie op het punt van transparantie wordt afgerond met de opmerking "Of de openbaarmakingsplicht op een doeltreffende wijze bijdraagt aan het tegengaan van bezoldigingen en ontslagvergoedingen boven het maximum is niet vast te stellen".³

1.1. Het college adviseert duidelijk te maken wat er in de WNT-praktijk misgaat (en in welke mate) als er geen publicatieverplichting worden opgenomen.

In een eerdere wijziging van een uitvoeringregeling WNT is ingevoerd dat een WNT-instelling die is vrijgesteld van het openbaar maken van de WNT-gegevens, dat moet melden in het financieel verslagleggingsdocument. Volgens de toelichting van de Uitvoeringsregeling WNT is het bij nader inzien nodig en wenselijk dat het gebruikmaken van de zogeheten verantwoordingsvrijstelling online bekend wordt gemaakt op de eigen website van de WNT-instelling, een website van een brancheorganisatie of op de website van de Rijksoverheid. Deze vernieuwde publicatieverplichting doet de lastenluwe benadering uit 2025 deels teniet. Volgens de toelichting vergroot het online melden van het gebruikmaken van de verantwoordingsvrijstelling de transparantie van de naleving van de WNT nog verder.

het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vallen, uitbreiding van de vermelding van het gebruikmaken van de verantwoordingsvrijstelling, en enkele redactionele en technische verbeteringen en aanpassingen."

³ Evaluatie van de Wet normering topinkomens (WNT). Eindrapport wetsevaluatie WNT 2016-2020 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, blz. 30.

Verder merkt het college op dat de online publicatieverplichting de WNT-instelling niet ontslaat van het blijven vermelden van de verantwoordingsvrijstelling in het financieel verslagleggingsdocument. Volgens de toelichting zijn beide wijzen van vermelding gericht op verschillende doelgroepen en hebben ze een verschillende toepassing. De toelichting maakt echter niet duidelijk om welke verschillende doelgroepen en welke verschillende toepassingen het gaat.

1.2. Het college adviseert WNT-instellingen de keuze te geven op welke wijze ze de verantwoordingsvrijstelling openbaar maken (online of via het jaarverslag).

De ontwerpregeling introduceert nog een tweede verplichting. Eerder is in de wet bepaald dat een WNT-instelling verplicht is om de WNT-gegevens via internet openbaar te maken gedurende zeven jaar. Als een instelling de WNT-gegevens alleen in de jaarrekening publiceert, kan er sprake zijn van een financiële drempel in geval er moet worden betaald voor kennisname van de jaarrekening (zoals bijvoorbeeld bij publicatie via het handelsregister). Uit de tweede evaluatie van de WNT over de jaren 2016 tot en met 2020 blijkt dat de WNT in de huidige vorm beperkt doeltreffend is als het gaat om transparantie van de bezoldigings- en ontslagvergoedingsgegevens. Het komt in een aantal gevallen voor dat de WNT-gegevens wel in de jaarrekening zijn opgenomen maar niet online zijn gepubliceerd. De reden zou gelegen zijn in privacybescherming of het niet hebben van een eigen website. Om hoeveel gevallen het gaat, is echter onduidelijk. Dit betekent dat ook onduidelijk is in welke mate de WNT-verplichtingen niet worden nageleefd. Dit maakt een oordeel over de noodzaak van de nieuwe verplichting niet goed mogelijk. Desalniettemin is besloten om WNT-verantwoordingen van instellingen die onder het toezicht van de eenheid toezicht WNT van BZK vallen, te laten publiceren op een site van de Rijksoverheid. Dit betreft een nieuwe publicatieverplichting die in de plaats komt van de verplichting tot publicatie op de eigen website van de WNT-instellingen. In hoeverre hiermee de kenbaarheid en dus transparantie wordt bevorderd, is onvoldoende op te maken uit de toelichting.

1.3. Het college adviseert in de toelichting inhoudelijk te onderbouwen waarom gekozen wordt voor een online publicatieverplichting op een site van de Rijksoverheid.

Daarnaast worden aan de nieuwe publicatieverplichting extra vereisten verbonden. Het gaat hier om echtheidskenmerken van de te publiceren stukken zoals een waarmerking door de accountant, en om het aanleveren van de controleverklaring van de accountant. Deze controleverklaring zelf wordt niet gepubliceerd en de echtheidskenmerken op de WNT-stukken worden verwijderd alvorens die op de stukken op de site van de Rijksoverheid worden gepubliceerd. Het college kan zich niet aan de indruk onttrekken dat deze extra verplichtingen voor WNT-instellingen vooral het uitoefenen van het toezicht door BZK zelf dienen en in mindere mate het belang van andere doelgroepen, wie dat dan ook moge zijn, dient. Het moeten aanleveren van informatie die vervolgens later weer wordt verwijderd is niet alleen omslachtig maar ook disproportioneel gelet op de doelstelling van de WNT die beoogd bepaalde bezoldigingen te maximeren.

1.4. Het college adviseert het stellen van echtheidskenmerken nader te motiveren op noodzakelijkheid.

2. Minder belastende alternatieven

Als onvoldoende naleving van de publicatieverplichting het springende punt is, dan rijst de vraag welke maatregelen in het verleden zijn genomen om die naleving te verbeteren. Een optie is om gebruik te maken van de bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen. Op basis van de ons ter beschikking staande informatie is een dergelijke reparatoire maatregel nog nooit opgelegd. Via een last onder dwangsom kan maatwerk worden geleverd, omdat deze maatregel

alleen die instellingen treft die zich niet aan hun verplichtingen houden. De last onder dwangsom is minder belastend, omdat instellingen die wel aan hun verplichtingen voldoen, er niet door worden geraakt. Daarnaast gaat er een preventieve werking van uit.

2.1 Het college adviseert de bestaande handhavinginstrumenten toe te passen alvorens over te gaan tot de invoering van nieuwe publicatieverplichtingen.

Ingeval een WNT-instelling zou blijven weigeren tot publicatie over te gaan, dan is een alternatief dat de minister zelf tot publicatie overgaat. Hiermee wordt gericht opgetreden tegen een instelling die de regels overtreedt zonder dat er nieuwe regels voor alle WNT-instellingen worden geïntroduceerd. Ook is denkbaar dat BZK zelf de namen van de instellingen publiceert die in aanmerking komen voor een verantwoordingsvrijstelling.

2.2 Het college adviseert om in daartoe geëigende gevallen zelf de publicatie ter hand te nemen dan wel om inhoudelijk te motiveren waarom dit niet mogelijk is.

De derde evaluatie van de WNT over 2020-2025 is aanstaande. In deze evaluatie kan niet alleen de steekproef over 2020 worden herhaald maar kunnen ook de WNT-verplichtingen op proportionaliteit en doelmatigheid nader worden onderzocht. Hiermee worden tussentijdse en frequente wijzigingen van de WNT voorkomen.

2.3 Het college geeft in overweging pas tot nieuwe verplichtingen voor WNT-instellingen over te gaan na afronding van de derde WNT-evaluatie.

3. Werkbaarheid

De publicatieverplichtingen zijn op zich werkbaar, zij het onnodig belastend.-Het college heeft geen opmerkingen op dit punt.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen voor de regeldruk zijn beschreven overeenkomstig de Rijksbrede methodiek. Deze beschrijving geeft voor het college geen aanleiding tot een adviespunt.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het gaat ervan uit dat de toelichting bij de Uitvoeringsregeling duidelijk zal maken op welke wijze met de adviespunten rekening is gehouden. Het college verzoekt u een gewijzigd voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris